

STORTINGET

Innst. 453 L

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Prop. 116 L (2021–2022)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i yrkestransportloven (behandling av personopplysninger)

Til Stortinget

Sammendrag

Samferdselsdepartementet foreslår i proposisjonen en ny § 29 b om behandling av personopplysninger i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportloven).

Bestemmelsens første ledd gir en generell adgang for offentlige myndigheter og juridiske personer til å behandle personopplysninger i yrkestransportloven. I tillegg foreslås en særskilt hjemmel i annet ledd som er ment å dekke behovet for behandling av personopplysninger ved billettering på ferje. Videre foreslås det å innføre en forskriftshjemmel i tredje ledd for at departementet skal kunne gi nærmere forskrift om behandling av personopplysninger på yrkestransportlovens område.

Det overordnede formålet med forslaget er å klargjøre at offentlige myndigheter og andre aktører som er tildelt oppgaver i eller i medhold av yrkestransportloven, kan behandle personopplysninger. Behovet for en klargjøring av hjemmelsgrunnlaget for behandling av personopplysninger på yrkestransportlovens område generelt, er blitt tydeliggjort i forbindelse med gjennomføringen av Europaparlaments- og rådsforordningene (EU) 2020/1054 om endringer i reglene om kjøring og hviletid og fartsskriver og 2020/1055 om endringer i reglene for yrkes- og markedsadgang i vegtransport mv.

i norsk rett, samt at det i forbindelse med forslag til ny kontrollhjemmel i yrkestransportloven § 38 er behov for å regulere behandlingen av personopplysninger. Forordningene er en del av EUs mobilitetspakke del 1 som er lagt frem i Prop. 105 LS (2021–2022) og som behandles i den forbindelse.

Det er i dag ikke en uttrykkelig hjemmel for behandling av personopplysninger i yrkestransportloven. Løyvemyndighetenes behandlingsgrunnlag er knyttet til utførelse av oppgaver av allmenn interesse jf. Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679 av 27. april 2016 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av direktiv 95/46/EF (personvernforordningen) artikkel 6 nr. 1 bokstav e). Imidlertid har rettsutviklingen de senere årene medført et behov for en generell hjemmel for behandling av personopplysninger.

Som følge av endringene i EUs mobilitetspakke forventes økt kontrollvirksomhet og samhandling mellom kontrollmyndighetene i medlemslandene. I tillegg utvides bruksområdet til fartsskriveren til å omfatte kontroll med yrkestransportregelverket. Dette medfører et behov for å kunne behandle personopplysninger i forbindelse med bruk av fartsskriveren. Etter departementets vurdering bør det foreligge uttrykkelig lovhjemmel for slik behandling.

Det foreslås derfor i proposisjonen å innføre en ny bestemmelse om behandling av personopplysninger i yrkestransportloven. Bestemmelsen er generell og skal i utgangspunktet omfatte all behandling av personopplysninger etter yrkestransportloven med tilhørende forskrifter.

Videre er det et særskilt behov for å regulere behandling av personopplysninger, herunder løyvemynd-

dighetenes behandling av personopplysninger, ved elektronisk billettering på ferje. Behovet for en slik bestemmelse har sammenheng med bruk av AutoPASS og AutoPASS-ferjekort på en rekke ferjesamband i Norge. Det er i dag en midlertidig regulering av billettering på ferje, jf. midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 55 om billettering på ferje som følge av utbrudd av covid-19, som gjelder frem til 1. juli 2022.

Utover denne midlertidige reguleringen er det i liten grad gitt bestemmelser om behandling av personopplysninger for billettering på ferje, i yrkestransportregelverket. Det forhold at behandling av personopplysninger på ferjeområdet ikke er direkte regulert i lov, står i kontrast til bompengområdet, der behandlingsgrunnlaget fremgår av lov 21. juni 1963 nr. 23 om vegar (veglova) § 27 femte ledd. Departementet vurderer at ferjeselskapenes behandlingsgrunnlag i dag er forankret i at ferjeselskapene kan anses å behandle personopplysninger i forbindelse med utførelsen av en oppgave av allmenn interesse, jf. personvernforordningens artikkel 6 nr. 1 bokstav e) samt nærmere supplerende rettsgrunnlag i og med midlertidig lov om billettering på ferje.

Ettersom behandlingen av personopplysninger på området for billettering på ferje er omfattende og vanskelig å unngå for den enkelte registrerte, fremkommer det i proposisjonen at det er departementets vurdering at hjemmelsgrunnlaget også i fremtiden bør fremgå klart av lovteksten. Dette vurderes å være i tråd med vurderingene i Kongelig resolusjon 3. april 2020 om fastsettelse av midlertidig forskrift om billettering på ferje, Prop. 114 L (2019–2020), Prop. 29 L (2020–2021), samt Prop. 37 L (2021–2022). Det er derfor et særlig behov for et klarere hjemmelsgrunnlag i yrkestransportloven for behandling av personopplysninger på ferjeområdet, jf. forslaget til ny § 29 b annet ledd.

Forslaget til ny § 29 b annet ledd legger til rette for at ferjeselskapene kan gjennomføre elektronisk billettering uten at den reisende kan gjøre opp kontant. Ferjeselskapene vil likevel ikke bli pålagt å avvike kontant betaling som oppgjørsmetode. Departementet vurderer i proposisjonen at det kun er kontant oppgjør som kan sikre fullstendig anonym ferdsel på ferje. Sammenholdt med tilsvarende ordning ved passeringer i bomstasjoner på vei vurderer departementet at inngrepet i den enkeltes rettigheter og friheter er forholdsmessig og begrenset, særlig sett hen til at ferjetransport på samme måte som betaling for bompaseringer regnes som et tjenestetilbud. Videre vises det i proposisjonen til at bokføringsregelverket – som også gjelder ved billettering av kjøretøy på ferje – innebærer at det for bompaseringer ikke har vært mulig å opprettholde et tilbud om sporfrie avtaler.

I tillegg foreslås det i proposisjonen enkelte rettinger av feil i lovtekst. Dette gjelder yrkestransportloven §§ 7, 11 a, og 23.

Det vises for øvrig til proposisjonen for nærmere omtale av forslagene.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jone Blikra, Kirsti Leirtrø og Nils Kristen Sandtrøen, fra Høyre, Liv Kari Eskeland, Trond Helleland og Erlend Larsen, fra Senterpartiet, Geir Adelsten Iversen, Geir Inge Lien og lederen Erling Sande, fra Fremskrittspartiet, Morten Stordalen og Frank Edvard Sve, og fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, merker seg at Samferdselsdepartementet i Prop. 116 L (2021–2022) foreslår å innta en bestemmelse om behandling av personopplysninger i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportloven).

Komiteen noterer seg at det overordnede formålet med forslaget er å klargjøre at offentlige myndigheter og andre aktører som er tildelt oppgaver i eller i medhold av yrkestransportlovens bestemmelser, kan behandle personopplysninger. Videre merker komiteen seg at forslaget blant annet skal legge til rette for at det kan gjennomføres elektronisk billettering på ferje.

Komiteen merker seg videre at elektronisk billettering på ferjer via AutoPASS og AutoPASS ferjekort har vært praktisert gjennom midlertidig lov om billettering på ferje som følge av utbrudd av covid-19, og at både brukere og transportører i stor grad er fornøyd med en slik løsning. Komiteen merker seg også at proposisjonen omfatter retting av feil i lovtekst for §§ 7, 11 a, og 23 i yrkestransportloven.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i yrkestransportloven (behandling av personopplysninger)

I

I lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy gjøres følgende endringer:

§ 7 første ledd annet punktum skal lyde:

§ 4 andre ledd bokstav b og c og § 6 *tredje* ledd gjeld tilsvarende.

§ 11 a skal lyde:

§ 11 a. *Miljøkrav ved kjøp av køyretøy*

Departementet kan i forskrift fastsette at den som har løyve for persontransport etter lova her, eller løyvefritak, og som får godtgjersle eller einerett for å utføre offentlig teneste, skal stille nærare fastsette energi- og miljøkrav ved kjøp av *køyretøy*. Kravet gjeld for *køyretøy* som vert nytta ved levering av den offentlege tenesta.

§ 23 første ledd skal lyde:

(1) Fylkeskommunen kan gjere vedtak om at godtgjersle til rutetransport skal gå til eit selskap som administrerer rutesambanda i fylket. § 22 femte ledd gjeld tilsvarende.

Ny § 29 b skal lyde:

§ 29 b. *Handsaming av personopplysningar*

Offentlege styresmakter kan handsama personopplysningar, mellom anna personopplysningar som nem-

nt i personvernforordninga artikkel 9 og 10, når det er naudsynt for å utføre oppgåver gjevne i eller i medhald av lova her. Det same gjeld for selskap og andre juridiske personar som utfører oppgåver gjevne i eller i medhald av lova, unntatt personopplysningar som nemnt i personvernforordninga artikkel 10.

Offentlege styresmakter og selskap eller andre juridiske personar som er gjevne løyve for persontransport med fartøy i rute i medhald av lova § 7, kan handsama personopplysningar når det er naudsynt for å utføre oppgåver innan billettering av køyretøy på ferje. Avgrensingane i første ledd andre punktum gjeld tilsvarende.

Departementet kan gje forskrift om handsaming av personopplysningar, mellom anna om føremålet med handsaminga, kva for opplysningar som kan handsamast, kven som kan handsama opplysningar, vilkår for eventuell utlevering, krav til sletting og vidare handsaming for forskning og statistiske formål.

II

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 3. juni 2022

Erling Sande

leder

Liv Kari Eskeland

ordfører

